

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор СНУ імені Лесі Українки

Анатолій ЦОСЬ

« 28 » 02 р.

КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
з підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів освіти та установ
зі спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)
у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою

Схвалено Вченою радою
СНУ імені Лесі Українки
протокол № 3 від 28.02.2020 р.

Луцьк – 2020

1. Преамбула

Освітня діяльність Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки ґрунтується на концептуальних засадах Національної Доктрини розвитку освіти, Державної Національної програми «Освіта» («Україна ХХІ століття»), Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», керується положеннями Статуту, Правилами внутрішнього розпорядку СНУ імені Лесі Українки та іншими нормативно-правовими актами.

Код та найменування спеціальності – 014 Середня освіта (Українська мова і література)

Рівень вищої освіти – післядипломна освіта для осіб з вищою освітою (підвищення кваліфікації)

Орієнтовний перелік спеціалізацій та освітніх програм – спеціалізації відсутні

Освітні програми: «Методи та засоби формування фахових компетенцій у вчителів-філологів», «Основи шкільного курсу “Риторика”», «Аналіз та інтерпретація художнього тексту».

Проблема підвищення кваліфікації та розвитку професійної компетентності вчителя-філолога в умовах реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти набуває сьогодні особливої актуальності. Розвиток професійної компетентності вчителя(-ів) української мови і літератури та зарубіжної літератури, приведення рівня його педагогічної діяльності у відповідність до вимог суспільства – одне з основних завдань реформування традиційної системи освіти в Україні. Сучасний педагог повинен володіти здатністю до впровадження інноваційних технологій в освіті, прагнути до самовдосконалення та саморозвитку, вміти ухвалювати самостійні й нестандартні рішення, бути в постійному творчому пошуку.

Відповідно до нормативних документів (Закон України «Про освіту», Закон України «Про загальну середню освіту», Концепція Нової української школи, Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників) школа потребує вмотивованого, успішного, конкурентоздатного вчителя, який має свободу творчості й розвивається професійно, сприяє особистісному та духовному становленню школярів, формуванню ключових компетентностей та наскрізних умінь, системи загальнолюдських цінностей, вияву креативності та розвитку здібностей у дітей середнього та старшого шкільного віку, використовує інноваційні методи викладання і навчання, здійснює педагогічну діяльність відповідно до запитів суспільства щодо забезпечення якості освіти, потреб споживачів освітніх послуг.

Потреба постійно підвищувати свій професійний рівень, мати гнучке і нестандартне мислення, вміти адаптуватися до швидких змін життя, бути здатним творчо підходити до організації навчально-виховного процесу та досягати високих результатів праці – ці вимоги стоять перед сучасним вчителем-словесником. Це можливо лише за умови досягнення високого рівня професійної компетентності, наявності розвинених професійних та особистісних здібностей, безперервного пошуку

шляхів, які допомагатимуть розкрити резерв творчого потенціалу та успішно його реалізувати у професійній творчій діяльності.

Роль учителя-словесника в навчально-виховному процесі полягає в тому, щоб формувати національну, культурну ідентичність школярів. Досконале знання державної мови, постійна турбота про піднесення її престижу й функціонування в усіх сферах суспільного життя – одне з головних завдань мовної освіти на сучасному етапі розвитку України.

Під час лекційних і практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи, дискусій, круглих столів, навчальних тренінгів, практикумів учасники навчання з підвищення кваліфікації набуватимуть унікальних знань, практичних навичок, перейматимуть кращий досвід своїх колег, удосконалюватимуть сформовані та набуватимуть нових компетентностей зі спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література).

Навчання слухачів не заважатиме проведенню занять для студентів навчально-наукового центру післядипломної освіти та студентів факультету філології та журналістики, оскільки розклад буде попередньо узгоджуватись із відповідними деканатами та індивідуальним розкладом занять викладачів.

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання – 1 кредит ECTS; термін навчання – 2 тижні.

Програма підвищення кваліфікації вчителів-філологів має накопичувальний характер. Педагог може накопичувати освітні кредити (години), відвідуючи по декілька вибіркового заходів щорічно. Загальний обсяг підвищення кваліфікації педагогічного працівника не може бути менше ніж 30 годин (1 кредит ECTS) на рік.

Професійні стандарти, на дотримання яких планується спрямувати навчання (в разі наявності) – Професійний стандарт відсутній.

Основною метою освітньої діяльності Університету за програмою підвищення кваліфікації за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література) є підвищення теоретико-методичного та практичного рівнів професійної компетентності вчителів-філологів відповідно до основних напрямів державної політики у галузі освіти, запитів суспільства щодо забезпечення якості освіти та потреб споживачів освітніх послуг.

Перелік основних компетентностей, якими повинен оволодіти здобувач післядипломної освіти:

інтегральні –

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері середньої освіти під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю й невизначеністю умов і вимог;
- здатність до продуктивної професійної діяльності на основі розвиненої професійної рефлексії відповідно до провідних ціннісно-світоглядних орієнтацій, вимог педагогічної етики та викликів середньої школи;

- здатність генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення власного соціально-професійного статусу;

загальні –

- здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів середньої та старшої школи;
 - здатність дотримуватися вимог нормативно-правових документів, які регламентують організацію освітнього процесу в середній та старшій школі;
 - здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків;
 - здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, у процесі професійно-педагогічної діяльності;
 - здатність приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно;
 - здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; наявність професійної позиції вчителя;
 - здатність визначати проблемні питання в соціокультурній, професійних сферах життєдіяльності та віднаходити шляхи їх розв'язання, здатність до ефективної командної роботи щодо попередження конфліктів, досягнення компромісів у професійно-педагогічній діяльності;
 - здатність досягати педагогічних результатів засобами продуктивної комунікативної взаємодії;
 - здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних завдань у професійній діяльності вчителя української мови і літератури та вчителя зарубіжної літератури й у повсякденному житті;
 - здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства;

фахові –

- здатність до застосування знань, умінь і навичок із циклу професійно-наукових дисциплін, що є теоретичною основою побудови змісту освітніх галузей, задля усвідомлення їхньої реалізації в освітній галузі загалом та окремих змістових лініях зокрема;
 - здатність організувати навчальний процес з української мови й літератури, зарубіжної літератури на засадах особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів; проектувати та організувати навчальний процес на рівні курсу, розділу, теми, уроку, педагогічної ситуації;
 - здатність формувати в учнів уміння користуватися метамовою лінгвістики та літературознавства, виконувати передбачені навчальними програмами види мовних розборів, аналіз художнього тексту;
 - здатність формувати в учнів стійку мотивацію до читання, уміння читати й аналізувати художній текст (твори інших видів мистецтва);
 - здатність формувати в учнів уміння висловлювати особисту думку, комунікувати;
 - здатність здійснювати відбір методів, форм і засобів навчання української мови й літератури, зарубіжної літератури, спрямованих на розвиток здібностей учнів та їх

виховання; здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів з української мови й літератури, зарубіжної літератури; здатність керувати дослідницькою діяльністю учнів у позакласній і позааудиторній роботі; здатність використовувати інформаційні технології у навчанні;

- здатність виявляти розуміння предмета, структури і ролі лінгвістики у формуванні сучасної наукової картини світу; чітке уявлення про походження мови, принципи і механізми її функціонування й розвитку, системний і антропоцентричний підходи в мовознавстві; усвідомлення ролі мови в житті соціуму; уміння розвивати в учнів необхідні лінгвістичні компетенції;

- здатність використовувати профільні знання в галузі літературознавства для оцінки сучасного літературного процесу в Україні та світі, теоретико-літературних узагальнень, виокремлення тенденцій розвитку мистецтва, розуміння феномену естетичного в усній та писемній традиції;

- здатність організувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці в межах функціональних обов'язків вчителя української мови й літератури, зарубіжної літератури;

- здатність використовувати можливості мережевих програмних систем та інтернет-ресурсів для вирішення теоретичних і практичних завдань у галузі професійної діяльності.

- здатність до аналізу та оцінювання власного рівня професійних компетентностей.

Орієнтовний перелік професійних кваліфікацій, які планується надавати

Після закінчення курсів за програмою підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів освіти та установ зі спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) слухачі отримують свідоцтво з підвищення кваліфікації для проходження атестації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти відповідно до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800.

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання

Освітні програми з підвищення кваліфікації зорієнтовані на фахівців зі спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) освітніх рівнів бакалавра, магістра та освітньо-кваліфікаційних рівнів «Спеціаліст», «Магістр»: учителів української мови і літератури та зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти.

Порядок оцінювання результатів навчання

Основними видами педагогічного контролю є: вхідний, поточний, вихідний.

Оцінювання навчальних досягнень слухачів здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), 100-бальною шкалою ECTS.

Вхідний контроль призначено для аналізу документів, що підтверджують рівень освітньої відповідності слухачів до курсів підвищення кваліфікації; визначення стартового рівня компетентностей, знань та вмінь слухачів; оформлення заяви щодо проходження навчання.

Поточний контроль проводиться з метою визначення успішності самостійної роботи слухачів й стимулювання їх до регулярної роботи протягом заочного етапу

підвищення кваліфікації. Поточний контроль передбачає перевірку знань у вигляді тестування, усних наукових презентацій із використанням мультимедійної техніки, участі у круглих столах та обговореннях уроків (педагогічних заходів), контрольних та індивідуальних робіт.

Вихідний – передбачає констатацію успішності навчання; контроль відвідування слухачами курсів підвищення кваліфікації; оцінювання їхньої активності та якості виконаних робіт під час підсумкової конференції.

Атестація має на меті визначення відповідності рівня фактичної підготовки слухача вимогам програм підвищення кваліфікації. За результатами атестації видається документ встановленого зразка. Атестація здійснюється комісією за результатами підсумкової конференції, яка передбачає демонстрацію отриманих навиків та знань шляхом представлення індивідуального портфолію (е-портфолію), дослідницького проєкту, особистого освітнього сайту (блогу, сторінки тощо). Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Керівник проєктної групи

Л. Лавринович

Лілія ЛАВРИНОВИЧ